Redacțiunea Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anuncĭurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henrich Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger Anton Mezei Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIV.

„Gazeta“ ese în fiă-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., Pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 248. Brașovŭ, Vinerĭ, 8 (20) Noemvre. 1891.

Din causa Sf. sĕrbătorĭ de mâne, ḑiarulŭ nu va apăré pănă Sâmbătă séra.

Brașovŭ, 7 Noemvre st. v.

In revista nóstră de erĭ, vorbindŭ despre alegerea de deputat dietalŭ din Becĭcherecululŭ micŭ în Bănatŭ, amŭ constatatŭ cu părere de rĕu, că și de astă-dată au fostŭ dușĭ la urnă, de către corteșii guvernului, alegĕtorĭ românĭ în acestŭ cercŭ electoralŭ și asta s'a pututŭ cu atâtŭ mai ușorŭ, cu câtŭ nimenĭ nu a căutatŭ sĕ-i lumineze și sĕ-i facă sĕ 'nțelégă, că trebue sĕ mérgă cu frații lorŭ, ér nu sĕ se facă obiéla guvernului.

„Luminătoriulŭ“ din Timișóra aduce acum în numĕrulŭ sĕu mai nou dela 6 (18) Noemvre unele amĕnunte asupra memoratei alegerĭ de deputatŭ sĕvĕrșită la 10 Noemvre, carĭ merită o mai deaprópe luare aminte.

Ne spune numita fóiă între altele, că pentru candidatulŭ guvernului au votatŭ la Becĭcherecŭ 390 Românĭ și că în fruntea lorŭ s'au aflatŭ numĕroșĭ preoțĭ și învĕțătorĭ românĭ. Aceștia toțĭ și-au datŭ votulŭ pentru fisolgăbirĕulŭ cercului lorŭ, „uitându-șĭ de sine, de demnitatea și de datorința lorŭ unii și din aceia, pe carĭ până acum dóră nimenĭ nu i-a ținutŭ capabilĭ a comite unŭ astfelŭ de pasŭ.“

Mai găsesce „Luminătorulŭ“ cu dreptŭ cuvêntŭ, că este neesplicabilă atitudinea acésta a memorațilorŭ preoțĭ și învĕțătorĭ românĭ și este totodată și fórte funestă pentru poporŭ, căcĭ candidatulŭ alesŭ, (adecă fisolgăbirĕulŭ) este acelașĭ — care a opritŭ încassarea „cultului“ (salarului învĕțătorului etc.) pentru șcóla confesională română, a lucratŭ pentru înființarea de scóle comunale în cósta celorŭ confesionale române, și a uneltitŭ în totŭ chipulŭ contra desvoltării culturale, materiale și naționale a poporului românŭ.

Décă în fața unei astfelŭ de purtărĭ triste, confratele nostru din Timișóra se mângâiă cu aceea, că îndemnulŭ la acéstă „zăbunélă“, în cerculŭ Becĭcherecului micŭ, „va fi vre-o mistificațiune próstă“, vr'o „gogoriță veninósă“, póte că dênsulŭ se va sêmți mai împăcatŭ în consciință, dér causa națională nu va fi cu nimicŭ mai înaintată. Acestŭ sêmțŭ îlŭ are și confratele nostru, căcĭ adauge îndată: „Avemŭ sĕ-i dămŭ de urmă; tóte elementele bune suntŭ datóre sĕ nisuéscă de a se afla rĕulŭ, de a se îndrepta și, décă e de lipsă, de a se stêrpi baccilulŭ molipsitorŭ.“

Tóte elementele bune suntŭ datóre... Așa este. Dér cum se înțelegŭ și cum lucréză aceste elemente spre a paralisa „zăbunelile“ de feliulŭ celei din Becĭcherecŭ?

Acea fóiă opozițională maghiară, care de nĕcazŭ că guvernulŭ a învinsŭ la Becĭcherecŭ asupra oposițiunei cu ajutorulŭ alegĕtorilorŭ românĭ, a esclamatŭ: „și totușĭ esistă la Timișóra unŭ comitetŭ alŭ partidei naționale romane!“ i-a datŭ de urmă, fără sĕ vrea, neajunsului. Și totŭ așa va puté esclama mâne altă fóiă oposițională, — décă se va repeți „zăbunéla“ în cerculŭ Ocnei-Sibiiului, unde a candidatŭ fiiulŭ fostului ministru-președinte Tisza: „și totuși esistă la Sibiiu unŭ comitetŭ centralŭ electoralŭ alŭ partidei naționale romane, care are în programulŭ ei resistința pasivă.“

Étă déră că se ridică aicĭ o problemă uriașă, dér neînconjurabilă, pentru elementele sănătóse din sînulŭ partidei nóstre naționale, carĭ suntŭ datóre sĕ nisuéscă a stêrpi „baccilulŭ molipsitorŭ“!

Suntemŭ dedațĭ — s'o recunóscemŭ sincerŭ — a pune vina în asemenĭ casurĭ de „zăbunelĭ“ fatale, pe-o împrejurare, séu alta, numai pe lipsa de activitate și de energiă a conducĕtorilorŭ din sînulŭ partidei nóstre naționale nu.

Și totușĭ cea dintâiu întrebare ar trebui sĕ fiă: Ce și cum s'a lucratŭ din partea ómenilorŭ de încredere ai partidei, ca sĕ se respecteze programulŭ ei?

Căcĭ e lucru constatatŭ prin esperiență, că în cele mai multe casurĭ alegĕtorii noștri retăcescŭ și devinŭ unélta guvernului, pentru că suntŭ părăsițĭ și lipsițĭ de orĭ-ce conducere și instrucțiune, lăsațĭ pradă celorŭ viclenĭ orŭ volnicĭ, câțĭ sciu sĕ-i înșele orĭ sĕ-i teroriseze.

Fără luptă continuă prevĕḑĕtóre și energică nu se póte pázi solidaritatea în sînulŭ poporului; acesta trebue înainte de tóte sĕ fiă luminatŭ asupra adevĕratelorŭ sale interese, ca sĕ nu se facă unéltă străinilorŭ!

Din delegațiunĭ.

In ședința dela 17 Noemvre a subcomisiunei pentru afacerile de rĕsboiu, se puse în discusiune *afacerea Ugron-Uzelac.*

Beöthy, care luà mai întêiu cuvêntulŭ, făcù propunerea, ca guvernulŭ comunŭ de rĕsboiu sĕ se însărcineze a lua mĕsurile de lipsă pentru *a se transfera regimentulŭ 79, Jellacicĭ, dela Fiume în altŭ locŭ.* Amintì cele petrecute în parlamentŭ cu afacerea Uzelac și arătà pe largŭ rĕspunsulŭ, ce l'a datŭ în parlamentulŭ unguurescŭ ministrulŭ-președinte în afacerea Uzelac. Oratorulŭ întrébă pe ministrulŭ de rĕsboiu, décă elŭ a datŭ espresiune înaintea lui Uzelac amintitei desaprobărĭ și ce urmărĭ a avutŭ acésta din punctulŭ de vedere alŭ disciplinei? Amintì, că ministrulŭ de rĕsboiu a desaprobatŭ încoronarea mormêntului, ce o făcuse regimentulŭ Jellacicĭ la Novidvor; aplicatŭ este ministrulŭ de rĕsboiu a transfera regimentulŭ Jellacicĭ?

Baronulŭ Bauer, ministru de rĕsboiu, declară, că împărțirea și dislocarea armatei face parte din dreptulŭ corónei și în puterea acestui dreptŭ regimentulŭ de infanteriă 79 a fostŭ staționatŭ în Fiume cu scopulŭ de a ușura pe câtŭ e cu putință mobilisarea regimentului. Față cu observațiunea din urmă a lui Beöthy, ministrulŭ de rĕsboiu declară, că în afacerea Uzelac, declarațiile ministrului - președinte Szapary s'au făcutŭ în înțelegere cu ministrulŭ de rĕsboiu. Declară ministrulŭ, că pedepsele, ce s'au dictatŭ cu ocasiunea acésta, au fostŭ ordonate de elŭ însușĭ, le-a comunicatŭ cu comanda corpului de armată și i-s'au făcutŭ cunoscute regimentului pe cale oficială.

Contele Szapary, ministru-președinte, se vede silitŭ a declara, că-i bate la ochĭ procederea lui Beöthy, care voesce sĕ pună declarațiunea făcută de ministrulŭ-președinte înaintea parlamentului într'o lumină dubiă, ca și cum ar avé lipsă de confirmarea ministrului de rĕsboiu. In contra acestei insinuațiunĭ a lui Beöthy protestéză în modulŭ celŭ mai hotărîtŭ.

Bolgár Ferencz ia în apĕrare pe Beöthy. Elŭ află de lipsă transferarea regimentului din Fiume, findcă acésta ar fi dătătóre de direcțiune pentru cercurile militare.

Beöthy declară, că nu trage la îndoélă cuvintele ministrului-președinte, ci doresce numai confirmarea acelora prin ministrulŭ de rĕsboiu.

După o polemiă mai lungă, propunerea lui Beöthy *a fostŭ respinsă.*

In privința *esamenului de ofițerĭ, Bolgár* află o contradicere între statistica presentată acum și între statistica presentată de ministrulŭ de honvedĭ; după una numĕrulŭ voluntarilorŭ osêndițĭ la 2 anĭ de serviciu e de 170, după alta de 114. Se plânge, că din causa limbei germane mulțĭ voluntarĭ suntŭ împedecațĭ a depune esamenulŭ de ofițerŭ.

Fejérváry, ministrulŭ de honvedĭ, ḑice că diferența între statistice provine de acolo, că una dintre ele a fostŭ pre-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(7)

Cerșitórea dela Ponts des Arts.

Novelă de Vilhelm Hauff; trad. de *Cornel Scurtu.*

„Și pentru ce?!

„Ițĭ voiu spune, chiar cu pericolulŭ că te vei supĕra pe mine. E o trăsură frumósă a timpului modernŭ, că în cercurile mai marĭ s'a recunoscutŭ, că numai o bólă de școlă séu o manta modernă de acoperitŭ póte fi privită ca o paupertate spirituală. De aceea s'a lăsatŭ pe séma domnilorŭ mai bĕtrânĭ și a unorŭ dame joculŭ de whist, farao, și alte de asemenea, carĭ nu potŭ sĕ țină conversațiunea. Firesce, că în Francia jócă în societate domnĭ în vêrstă dela 20—30 de anĭ; dér suntŭ numai nisce sĕrmanĭ omulețĭ, carĭ s'au cultivatŭ după modulŭ dandylorŭ englezescĭ, séu carĭ înși-șĭ simtŭ, că nu li-se trecŭ glumele, pe carĭ trebue sĕ le posédă într'o conversațiune ceea ce, fiă cercurile 'marĭ séu micĭ, este așa numita conversațiune ce însémnă, a te așeḑa lângă caminŭ, séu în Germania lângă sofe, sĕ beai ceaiu și sĕ întreținĭ o conversațiune, apoi în asemenea împrejurare, femeile au eșitŭ din cadrulŭ lorŭ adevĕratŭ.“

„Te rogŭ, eștĭ prea severŭ, cum s'ar —“

„Lasă-mĕ sĕ terminŭ,“ ḑise Fröben cu zelŭ, „o damă din așa numita societate primesce în fiă-care sĕptĕmână visite de séra; de șése-orĭ pe sĕptĕmană merge ea la așa visite de séră. Intr'o astfelŭ de societate celŭ multŭ jócă numai tinerimea, afară de balurile cele marĭ, carĭ însĕ se dau rarŭ. Restulŭ cercului, domnĭ și dómne, se întrețînŭ în conversațiune. Suntŭ bărbațĭ cultivațĭ, în adevĕrŭ cu spiritŭ, carĭ în cercurile de bărbațĭ suntŭ tăcuțĭ și plictisitorĭ, dér față de dame suntŭ glumețĭ și vorbărețĭ, și desfășură o comóră de cultură socială și de cunoscințe generale, carĭ pe toțĭ 'i punŭ în uimire. Nu deșertăciunea este care face pe aceștĭ bărbațĭ strălucițĭ séu eloquențĭ, ci sentimentulŭ, căcĭ partea mai interesantă a sciinței lorŭ se potrivesce mai multŭ pentru femei, decâtŭ pentru bărbațĭ, carĭ suntŭ mai multŭ sistematicĭ, carĭ 'șĭ ridică mai susŭ pretensiunile lorŭ.“

— „Bine, îmĭ potŭ închipui astfelŭ de bărbațĭ, dér continuă.“

„Prin astfelŭ de ómenĭ primesce conversațiunea o formă, o basă, și mai multă viéță; femeile, și cu deosebire femeile cu spiritŭ, în cele mai multe casurĭ nu potŭ conversa atâtŭ de vioiu, precum se întêmplă când numai unŭ bărbatŭ sĕ fiă acolo martorŭ și totdeodată și arbitriu. Numai prin asemenea bărbațĭ se póte apuca pe calea glumeță și interesantă. Și pentru ca și femeile sĕ ḑică vre-unŭ cuvêntŭ, pentru ca sĕ apară cu spiritŭ și cultivate, trebue sĕ-șĭ încórde tóte puterile, sĕ pună în mișcare totŭ spiritulŭ lorŭ, pentru ca sĕ contribue și ele la toiulŭ conversațiunei generale, în care sĕ scaldă întrega societate. Totușĭ értă-mĕ, fondulŭ acesta în curêndŭ sécă, închipuesce-țĭ, în tóte serile de iérnă sĕ fii cu spiritŭ, ce chinŭ!“

„D-ta, Fröben, prea esagerezĭ lucrurile —“.

„De locŭ nu, spunŭ numai aceea ce amŭ vĕḑutŭ, ceea ce am esperiatŭ. De când în timpulŭ modernŭ e la modă, ca astfelŭ de fete séu fetițe cu totulŭ altcum educate ca mai 'nainte; sĕrmanele creaturĭ! Câte nu trebue ele sĕ învețe dela etatea de ḑece anĭ și până la cincĭsprediece anĭ. Istoria, geografiă, botanică, fisică, ba și așa numitulŭ desemnŭ superiorŭ și pictura, estetica, istoria literaturei, despre cântărĭ, musică și dansŭ nicĭ nu mai amintescŭ. Obiectele aceste le pricepe bine unŭ bărbatŭ, după obiceiu numai în etate de 18 séu 20 de anĭ, pe încetulŭ le învĕță mai temeinicŭ, elŭ multe învĕță prin sine însu-șĭ, prin urmare le și scie mai bine aplica și când în etate de 23 de anĭ séu mai târḑiu elŭ intră în cercurile aceste atuncĭ posede o mare siguranță în sine, chiar și décă are numai pe jumĕtate o desteritate și înțelepciune a vieții. Dér fata? Te rogŭ! Décă o astfeliu decopilă nenorocită de 15 anĭ, îndopată cu diferite cunoscințe, pășesce în lumea mare, ce minunate 'i se parŭ tóte! Ea e târêtă fără îndurare în tóte cercurile, deși de multe-orĭ 'i place póte mai bine sĕ fiă singură în camera ei; trebue sĕ strălucéscă, sĕ converseze, trebue sĕ-și aplice cunoscințele ei de școlă; în curêndŭ 'i se cerŭ pretensiunĭ mai înalte. Ea trebue sĕ vorbéscă despre obiecte de artă și literatură totŭ așa de bine, ca și cei mai bătrânĭ. Așadéră ea peste ḑi își adună tóte espresiunile de artă posibile, cetesce ḑiare, pentru ca sĕ-șĭ câș-

sentată înainte de a se fi terminatŭ pe deplinŭ conscrierea. Plângerea lui Bolgar, că necunoscința limbei germane ar fi pricinuitŭ nereușirea la esamenŭ, e neîntemeiată, ceea ce o dovedesce cu date.

Munnich Aurel constată, că scopulŭ, ce s'a avutŭ în vedere la aducerea legei pentru voluntarĭ, s'a ajunsŭ pe deplinŭ, deórece prin întroducerea nouei legĭ se dobêndescŭ atâția oficerĭ de reservă, de câțĭ era lipsă pentru acoperirea neajunsului. Mai înainte abia depuneau esamenulŭ 20%, acum însĕ îlŭ depunŭ 80%. Décă însĕ noii oficerĭ de reservă corĕspundŭ așteptărilorŭ în privința cualificațiunei lorŭ, orĭ nu corĕspundŭ, acésta numai mai târḑiu se va puté constata.

CRONICA POLITICĂ.

— 7 (19) Novembre.

— Corespondentulŭ ḑiarului „Daily News“ din Sofia a avutŭ ḑilele trecute douĕ convorbirĭ cu d. **Stambulov,** despre carĭ dă séma pe largŭ în ḑiarulŭ sĕu.— Décă m'ai întreba, — a ḑisŭ ministrulŭ presidentŭ alŭ Bulgariei, — de este bună séu rea guvernarea mea, n'așĭ puté decâtŭ sĕ-țĭ rĕspundŭ: Privesce în jurulŭ d-tale. Progresele Bulgariei suntŭ aprópe de necreḑutŭ, bunăstarea poporului cresce pe tótă ḑiua. Numĕrulŭ băncilorŭ de ajutorare sporesce mereu și deja ele dispunŭ de unŭ capitalŭ de ḑece milióne de florinĭ. Armata este în starea cea mai bună. O sută de mii de ómenĭ servescŭ sub stégŭ, altă sută de mii e în reservă. Acésta s'a făcutŭ cu marĭ jertfe bănescĭ, a fostŭ însĕ lipsă, deórece Bulgaria are vecinĭ carĭ suntŭ espușĭ uneltirilorŭ panslaviste. Armata bulgară formézá o colosală putere de apărare pentru Turcia. „Autoritățile militare ale Europei sĕ socotéscă câte sute de mii de ómenĭ ar trebui sĕ pornéscă din Kișineu, pentru ca sĕ trécă Dunărea.“ Panslaviștii arŭ fi voitŭ sĕ împingă pe Bulgarĭ sĕ atace Adrianopolea și Dedeagau. „N'amŭ voitŭ sĕ luămŭ asupră-ne acestŭ rolŭ, și de aceea panslaviștii au hotărîtŭ sĕ-șĭ rĕsbune în orĭ ce chipŭ împotriva nóstră.“ Bulgaria merită spriginulŭ Europei în lupta ei grea, și Europa ar trebui sĕ-i dea acestŭ spriginŭ recunoscêndŭ pe prințulŭ Ferdinandŭ. Prin acésta s'ar pune capĕtŭ orĭ-cărei nesiguranțe în Bulgaria. Eu declarŭ, încheiă d. Stambulov, că m'așĭ retrage dela putere îndată ce prințulŭ ar fi recunoscutŭ și după ce așĭ face sĕ se publice o amnestiă generală pentru toțĭ Bulgarii carĭ au emigratŭ de bună voiă, precum și că sĕ se desființeze tóte legile escepționale.

— Deputatulŭ italianŭ *Puppi* anunță o interpelare guvernului, că óre ce posițiune va lua guvernulŭ față de maltratarea ce au suferit'o doi cetățenĭ italianĭ pe teritoriulŭ italianŭ din partea gardei financiare *austriace.* Casulŭ este următorulŭ: Doi Italienĭ din San Giovanni Mangano din provincia Udina, au fostŭ surprinșĭ la vênătóre de către nisce paznicĭ financiarĭ austriacĭ, carĭ voiră sĕ-i desarmeze. Italianii protestară, ḑicêndŭ că se află pe teritoriu italianŭ, dér finanții le spuseră, că-'șĭ vorŭ rĕsbuna când cei doi Italianĭ se vorŭ afla pe teritoriu austriacŭ. Ḑiarulŭ „Opinione“ ḑice că ambele guverne au aceleașĭ părerĭ față de incidentulŭ acesta.

SCIRILE ḐILEI.

— 7 (19) Noemvre.

Camerile române, suntŭ convocate în sesiune ordinară pe ḑiua de 15 Noemvre a. c.

***

Confederația balcanică. Studenții universitarĭ românĭ au primitŭ următórea scrisóre din Atena. „Colegĭ! Avemŭ onórea sĕ vĕ însciințăm, că Joi, 17 Octomvre a avut locŭ o ședință mare în localulŭ societății Amicilorŭ poporului. D. Rados, președintele delegațiunei studeților̆ helenĭ la Giurgiu, a vorbit despre acestŭ congresŭ în fața membrilorŭ uniunei studenților̆ Syllogului Archaicŭ a universitarilorŭ și a somităților̆ lumei savante din Atena. D. Delyannis, fratele primului ministru, profesorŭ la facultatea de medicină și ex-rector, presida ședința. Oratorulŭ, fórte aplaudatŭ, a espusŭ opera congresului și a descrisŭ impresiile nóstre asupra României. Sfîrșindŭ, D. Rados îndemnà pe studențiĭ helenĭ sĕ continue opera congresului și sĕ convóce la Atena pe representanțiĭ Federațiunei studenților̆ din peninsulă. Aceste cuvinte au fostŭ aclamate de tótă lumea. 22 Octomvre 1891. — Delegațiĭ studenților̆: *A. Filadelf. N. Raphaelŭ*“.

***

Aniversarea căsătoriei Regelui și Reginei României s'a serbatŭ în 3 Noemvre v. Cu acestŭ prilejŭ, din mai multe părțĭ ale țĕrii dómnele române au trimisŭ Reginei la Pallanza telegrame de felicitare. Intr'altele dómnele din județul Romanațĭ îșĭ esprimă dorința de a reîntórce Regina în țéră: Lipsa Majestățiĭ Vóstre fiind adênc simșită în țéră, credem a ne asocia dorințelor generale, rogând a Vĕ întórce cât mai curênd în întregimea sănĕtății; câtă bucuriă ațĭ revĕrsa în doiósele înimĭ române“. Urméză mai multe iscăliturĭ.

***

Unŭ darŭ alŭ regelui României. Foile din Berlinŭ spunŭ, că M. S. Regele României cu ocasiunea visitei sale la curtea germană arŭ fi presentatŭ împĕratului germanŭ ca darŭ douĕ superbe albumurĭ cu fotografiĭ din România. In aceste fotografiiĭ se oglindesce viéța culturală, națională și socială a României. Unulŭ dintre albumurĭ cuprinde fotografiile principalelorŭ edificii publice din capitală, peisage din Sinaia, chipulŭ vestitei bisericĭ din Argeșŭ și diferite fotografiĭ de ale ostașilorŭ românĭ din tóte trupele și ale marinei române. Alŭ doilea conține porturĭ poporale și istorice române, costume preoțescĭ, boerescĭ, orășenescĭ și țĕrenescĭ, precumŭ și diferite grupe poporale. Multe din aceste fotografiĭ suntŭ însoțite de versurĭ compuse de regina Elisabeta chiar în decursulŭ bólei sale în Veneția și în Pallanza.

***

Din cerculŭ Branului ni-se scrie: „In 16 Noemvre n. c. d-lŭ pretorŭ Stefanŭ Necșia a visitatŭ cancelaria din comuna Poiana Mĕrului și Holbavŭ. Actele oficióse atâtŭ ale notarului, câtŭ și ale primarului și cassarului s'au aflatŭ în ordine esemplară și d-lŭ Necșia s'a vĕḑutŭ îndemnatŭ a esprima mulțămită protocolară activului și vrednicului notarŭ Ioanŭ Vodă, cum și d-lorŭ plimarĭ comunalĭ pentru esemplara ordine și regulata administrare a lucrărilorŭ comunale. Séra s'a datŭ în onórea d-lui pretorŭ Necșia o cină comună, la care luà parte și amabila d-nă Eleftera Necșia, soția d-lui pretorŭ. La cină s'au rostitŭ mai multe toaste în onórea simpaticilorŭ óspețĭ și a altorŭ funcționarĭ de ai nostri din acestŭ cercŭ.“

***

Inaugurarea fundațiunei Carolŭ I, se va sĕvîrși cu mare solemnitate în 10 Mai 1892.

***

Logodnă. D-lŭ *Otto Popovicĭ*, forestierŭ la comunitatea de avere în Caransebeșŭ, s'a fidanțatŭ la 10 Noemvre st. n. cu simpatica D-șóră *Elena Popovicĭ*, fiica D lui Bucurŭ Popovicĭ comerciantŭ în Hațegŭ. — Căldurósele nóstre felicitărĭ.

***

Influența. Gazetele germane spunŭ, că influența, care bântuia de mai multŭ timpŭ în Silesia, șĭ-a făcutŭ apariția în provincia Posen, unde a luatŭ unŭ caracterŭ de gravitate mortală. Școlele s'au închisŭ în cele mai multe comune. Influența s'a declaratŭ și în mahalalele de nordŭ ale Berlinului. Spitalele suntŭ pline de bolnavĭ.

***

Contele Clam-Martiniz, unulŭ dintre conducĕtorii cei mai distinșĭ ai partidei conservative din Boemia, a rĕposatŭ în ḑilele trecute în castelulŭ sĕu Smecna, din Boemia.

***

Contrabandă de tutunŭ. Din Timișóra se anunță, că direcțiunea financiară de acolo e pe urma unei bande cu întinse ramificațiunĭ, care esercită sistemeticŭ contrabanda de tutunŭ și alte șarlataniĭ. Doi funcționarĭ financiarĭ, între carĭ o femeiă, au fostŭ arestațĭ

***

Esplosiune. Din München se telegrafiază: In apropierea de Neu-Ulm a esplodatŭ casanulŭ unei locomotive a unui trenŭ de mărfurĭ. Coductorulŭ a fostŭ omorîtŭ, ér douĕ persóne rănite. 13 vagóne au fostŭ sfărâmate.

Cununiă. D-lŭ *Valeriu Florianŭ*, clericŭ abs. și învĕțătorŭ, se va cununa Duminecă, în 10 (22) Noemvre, cu d-ra *Maria Popŭ* din Nojlacŭ. — Dorimŭ fericire tinerei părechĭ!

Starea învĕțămêntului în Munții Apusenĭ.

II.

Abrudŭ, 9 Noemvre n. 1891.

Cumcă nu indiferentismulŭ poporului, ci defectulŭ de zelŭ este causa decăderei instracțiunei poporale se póte vedé și din următorulŭ casŭ:

In Lupșa cu finea anului școlasticŭ se făcuse vestea, că vine protopopulŭ celŭ nou la esamenŭ. Pe ḑiua fixată se adunà la școlă la esamenŭ mulțime de copii, carĭ însĕ în viéța lorŭ până atuncĭ nu fuseră la școlă. Protopopulŭ se informéză acasă la parochulŭ, décă suntŭ copiiĭ la școlă? — Da, suntŭ fórte mulțĭ, rĕspunde parochulŭ. Când se ducŭ însĕ la școlă, ce sĕ veḑĭ? Abia găsiră în școlă câțĭva elevĭ timiḑĭ. Lucrulŭ s'a întêmplatŭ așa, că învĕțătorulŭ, vĕḑêndŭ sumedenia de elevĭ presențĭ, a cărorŭ față până aci n'o mai vĕḑuse, de gróza rĕspunsurilorŭ, ce arŭ fi datŭ, a luatŭ unŭ bățŭ și li-a arătatŭ de astădată ușa, până ce a rĕmasŭ cu ai sĕi. Aceștĭ școlarĭ chiar așa ar fi venitŭ și dealtă-dată la școlă, décă s'ar fi aflatŭ cineva sĕ-i chieme.

La acestŭ locŭ, trebue sĕ mai amintescŭ ceva din Câmpenĭ. Aicĭ este adecă pentru învĕțătorŭ salarŭ erarialŭ de 158 fl. v. a., ér restulŭ până la 300 fl. ar trebui sĕ se suplinéscă din fondulŭ comunŭ școlasticŭ din Câmpenĭ. Acești 158 fl. s'au datŭ învĕțătorului totdéuna până în anulŭ 1886. Atuncĭ erarulŭ i-a denegatŭ sub cuvêntŭ, că postulŭ învĕțătorescŭ nu a fostŭ ocupatŭ prin concursŭ, după cum era prescrisŭ, cea ce e și adevĕratŭ. De atuncĭ cei 300 fl. se plătescŭ numai din fondulŭ comunŭ școlasticŭ, prescurtându-se astfelŭ o avere națională românéscă cu 158 fl. v. a. pe anŭ, fără *sĕ fi protestatŭ cineva măcarŭ printr'unŭ cuvêntŭ* în contra acestei prescurtărĭ.

In totŭ tractulŭ nu se află o singur

---

tige o judecată despre cartea cea mai nouă, și fiăcare séră e pentru ea unŭ esamenŭ, o școlă, când ea trebue sĕ aplice cu dibăciă, aceea ce a învĕțatŭ. Cumcă unŭ bărbatŭ de-o adevĕrată cultură, cu adevĕrate cunoscințe are oróre față de-o asemenea conversațiune, îțĭ poțĭ închipui; mai întâiu va zîmbi față de acestŭ obiceiu rĕu, mai târḑiu însĕ îlŭ va afla periculosŭ, elŭ va blĕstăma acéstă cultură superficială, care smulge pe femei din cercurile lorŭ liniștite și le face semi-bărbațĭ, pe când bărbații devinŭ semi-femei, obicĭnuindu-se sĕ discute, însĕ flecăréscă după cum facŭ femeile; elŭ va dori pentru femei mai nobile acea liniște, acea siguratate, cum se află la ele acasă și unde te simțĭ mai bine, ca în orĭ ce cercŭ cu spiritŭ!“

„E ceva adevĕratŭ în ceea ce spui D-ta“, rĕspunse dómna de Faldner, „nu potŭ sĕ judecŭ pe deplinŭ lucrulŭ acesta, fiind că n'amŭ avutŭ nicĭ-odată fericirea séu nefericirea, de a trăi în cercurile acelea. Dér mie totușĭ mi-se pare și acolo, ca orĭ unde, că lucrurile aceste mai puținŭ bune isvoréscŭ numai din esagerațiune. E adevĕratŭ aceea ce ḑicĭ D-ta, că nouĕ femeiloru ne este indicatŭ unŭ cercŭ mai restrînsŭ și anume căsnicia aceea, care e chiămarea nostră. Noi ne vomŭ duce într'unŭ câmpŭ nesigurŭ, décă vomŭ părăsi cu totulŭ acestŭ cercŭ. Dér voescĭ sĕ ne răpescĭ nouĕ bucuria unei conversațiunĭ spirituale cu bărbațiĭ? E adevĕratŭ, că sépte asemenea sĕrĭ ne vorŭ conduce la lucrurĭ nenaturale, la o cultură superficială și la oboselă; dér óre nu se póte aplica nicĭ unŭ mijlocŭ în contra acesteia?“

„Póte m'amŭ asprimatŭ prea aspru, voiamŭ —“

„Lase-mĕ sĕ vorbescŭ și eu“, ḑise ea cu blândețe: „D-ta însu țĭ ai ḑisŭ, că femeile între dênsele rarŭ potu duce o conversațiune așa numită cu spiritŭ. Eu sciu prea bine, ce penibilă este într'o societate de femei o damă așa numită cu spiritŭ, căreia i parŭ frivole tóte lucrurile, carĭ nu suntŭ generale și interesante. Noi ne simțimŭ strîmtorate și în fine, cu puțina nóstră sciință, voimŭ mai bine sĕ ne înroșimŭ înaintea unui bărbatŭ, decâtŭ înaintea unei femei. De regulă, décă suntŭ la unŭ locŭ numai femei, séu fete, se vorbesce numai despre economiă, despre treburile căsei, despre vecinĭ, séu chiar și despre noutățĭ séu mode; dér óre sĕ fimŭ noi țermurite numai la cerculŭ acesta? ceea ce e în genere interesantŭ și folositorŭ pentru cultura nóstră, sĕ ne rĕmână cu totulŭ streinŭ?“

„Dumneḑeule, nu mĕ înțelege rĕu, voit'amŭ eu sĕ o ḑicŭ acésta?“

„E adevĕratŭ“, continuà ea cu zelŭ, „e adevĕratŭ, că bărbații posedŭ acea profundă și sistemisată sciință, acea calitate, care eschide orĭ ce semidocțiă, séu chiar aparința de nesciință. Dér cu ce plăcere ascultamŭ noi femeile o conversațiune între bărbațĭ, care se mărginesce pe lângă obiecte, carĭ nu ne suntŭ tocmai străine, spre esemplŭ despre o carte interesantă, pe care amŭ cetit'o, despre tablourĭ, pe carĭ le-amŭ vĕḑutŭ; sĕ înțelege, că învĕțămŭ fórte multŭ, când ascultămŭ ce se ḑice despre acestea séu puteam ca sĕ luămŭ și noi parte la discusiune; judecata, ce ni-o facemŭ în tăcere, se desvóltă și devine mai corectă și fiă-cărei femei culte trebue sĕ-i placă o astfelŭ de conversațiune. Nicĭ nu-mĭ vine sĕ credŭ, că bărbații potŭ sĕ ne ia în nume de rĕu acésta, numai décă — adăugà ea zimbindŭ, „noi nu strălucimŭ singure și nu voimŭ sĕ părăsimŭ cerculŭ modestŭ, care ni s'a oferitŭ odată.“

14.

Ce frumósă era ea în momentulŭ acesta; conversațiunea 'i făcuse obrajiĭ purpuriĭ, ochiĭ ei luceau și zimbetulŭ, cu care încheià, avea în sine ceva atâtŭ de fărmecătorŭ și simpaticŭ, încâtŭ Fröben nu scia, sĕ admire mai multŭ frumseța acestei femei séu spiritulŭ ei, séu modulŭ simplu și plăcutŭ de a se esprima.

„De sigurŭ“, ḑise elŭ pierdutŭ în privirea ei, „de sigurŭ amŭ fi fórte nedrepțĭ, décă n'amŭ voi sĕ respectămŭ astfelŭ de pretensiunĭ delicate și îndreptățite; căcĭ ar trebuì sĕ țină de fórte nefericită pe acea femeiă; care pe lângă unŭ spiritŭ cultivatŭ și o atragere spre lectură și conversațiune cu spiritŭ, n'ar afla astfelŭ de resunete în împrejurimea ei; în adevĕrŭ, mărginită numai la ea însă-șĭ, trebue, că e fórte nefericită.“

Iosefa roși și unŭ nor întunecos trecù peste fruntea ei frumósă, ia suspinà fară de voiă, și cu spaimă observà Fröben, că o

școlă cu doi învĕțătorĭ, deși este constatatŭ, că chiar și de nu ar reclama o acésta numĕrulŭ pruncilorŭ, totușĭ ar trebui sĕ se facă din considerarea progresului, ce s'ar obțină. S'ar puté aplica doi învĕțătorĭ în Buciumșésa, unde averea bisericei fiindŭ în numĕrarŭ de 17,000 fl. v. a. și pe lângă acésta venite din alte realitățĭ, prea ușorŭ s'ar puté și susțină. Aci suntŭ cam 120 copii obligațĭ a frecuenta școla, dintre carĭ însĕ septuagenarulŭ parochŭ și vice-protopopŭ onorarŭ a escusatŭ atâția, câtŭ lipsa unui alŭ doilea învĕțătorŭ sĕ nu fiă evidentă. Dér din cei escusațĭ suntŭ și deaceia, ai cărorŭ părințĭ reclamă, că ei *nu voescŭ să le fiă pruncii escusațĭ, ci vréu sĕ umble la scólă.* Superioritatea, fiindu-i atrasă atențiunea în alte părțĭ mai urgente, nu întrevine pentru doi învĕțătorĭ, deși poporulŭ i-ar primi cu cea mai mare bucuriă, ba unii chiar cu entusiasmŭ.

Sĕ ne întórcemŭ acum la sinodŭ. După deschidere, s'a cetitŭ protocolulŭ ședinței sinodului trecutŭ, s'a constituitŭ senatulŭ școlasticŭ eparchialŭ în persónele d-lorŭ: preoțĭ Alesandru Papiu, Ioanŭ Maiorŭ, Iovu Băbuțŭ și Andreiu Oprea; mirenĭ, Dr. Laurențiu Popŭ, Nicolau Hudriciu, Ioanŭ Macaveiu, Mimeonŭ Marcu, Constantinŭ Săbău, Demetriu Vașiu, Dr. Simeonŭ Caianŭ, Iuliu Albini, și notarŭ Alesandru Ciura.

Cu ocasiunea constituirei, arĕtându-se importanța senatului școlasticŭ eparchialŭ, unulŭ dintre mebri atrage atențiunea celorŭ presențĭ asupra împrejurărei că în comunele, unde școla nu are grădină de pomologiă, membrii potŭ stărui, ca comuna politică sĕ segregheze și îngrădéscă unŭ teritoriu corĕspundĕtorŭ ca grădină de pomologiă, unde atâtŭ privații, câtŭ și învĕțătorii cu școlarii sĕ se deprindă în horticultură. Aci s'a născutŭ o discusiune interesantă cu privire la modulŭ de realisare și la resultatele ei practice. O disonanță a produsŭ esclamarea unui preotŭ din o parochiă tare împopulată, dér fără grădină școlastică, că: sĕ-șĭ facă totŭ omulŭ pentru sine, décă-i trebue, și nu céră concursulŭ altora (sic!) De faptă lucrulŭ stă așa, că afară de Buciumșésa, nu se află grădină de pomologiă în nicĭ o parochiă, respective și de se află grădinĭ, nu se folosescŭ spre instrucțiunea în pomologiă. In Buciumșésa se află, ce e dreptŭ, însĕ puținulŭ resultatŭ, ce-lŭ arată, este a se mulțumi în cea mai mare parte fostului învĕțătorŭ înainte de acésta cu 6—7 anĭ, Ioanŭ Popŭ Reteganulŭ. De atuncĭ încóce, pănă mai astă primăvéră, când a mai începutŭ a mișca lucrulŭ nou denumitulŭ capelanŭ, nu s'a mai făcutŭ mai nimicŭ. Actualulŭ vice-protopopŭ intețesce însĕ cu tótă rigórea înființarea ăstorŭ felŭ de grădinĭ, ceea ce sperămŭ, că va avé resultate binecuvêntate.

S'a decisŭ în sinodŭ mai departe: crearea unui fondŭ pentru înființarea unei bibliotecĭ tractuale. Aci încă s'a născutŭ discusiune fórte înflăcărată: 1) A fostŭ dispută cu privire la destinațiunea fondului. Unii la propunerea președintelui, voiau sĕ fiă de-ocamdată numai pentru înființarea unei bibliotecĭ tractuale, alții la propunerea unui preotŭ tînĕrŭ voiau sĕ fiă unŭ fondŭ alŭ cultului, de unde sĕ se dea ajutorŭ cu timpulŭ nu numai bibliotecei, ci și altorŭ trebuințe bisericescĭ-școlastice. Punêndu-se la votŭ, s'a primitŭ propunerea președintelui. 2) S'au discutatŭ mijlócele, cu ajutorulŭ cărora sĕ se înființeze fondulŭ. La acéstă discusiune au vorbitŭ *pro* și *contra* cu argumente tarĭ și câțĭva dintre laicĭ și s'a decisŭ, ca fiă-care preotŭ, începêndŭ cu anulŭ curentŭ, sĕ solvéscă câte 1 fl. la anŭ și fiă-care biserică câte 50 cr. Că pentru ce în sarcina bisericelorŭ s'a pusŭ o sumă atâtŭ de mică, se va vedé din cele ce vorŭ urma.

Literatură.

„Romänische Revue“ politisch-litterarische Monatschrift. Direction: Wien, VIII., Feldgasse 15. Anulŭ VII. N-rulŭ 10 cuprinde: Die gr. orient. romänische Kirche in Ungarn und Siebenbürgen. — Die psichologische Begründung der elementaren Denkthätigkeiten im Rahmen Herbart'schen Wechselwirkung der Vorstellung, von Prof. Stefan Velovan. — Geschichte der Romänen im trajanischen Dacien, von A. D. Xenopol. — Die lebendide Quele, von George Coșbuc. Deutsch von L. V. Fischer. — Der arme Dionys von Michael Eminescu. Deutsch vonSigmund Dische. — Rundschau. — Litteratur.

A apărutŭ:

România și viitorulŭ resbelŭ, de Stavruțŭ Zamfirescu, licențiatŭ alŭ facultății de dreptŭ din Parisŭ, fostŭ consiliarŭ alŭ Curții de Apelŭ din Craiova. Bucurescĭ, Tipografia Eufrosina N. Miulescu. Strada Câmpinénu Nr. 46. 1891. Formatŭ 8⁰ cu 15 paginĭ. Prețulŭ 50 banĭ.

ULTIME SCIRĬ.

Belgradŭ, 19 Noemvre. Regele Milanŭ a renunțatŭ la tóte drepturile sale legale și constituționale din Sêrbia, va sĕ ḑică și la rangulŭ de generalŭ și cetățénŭ sêrbescŭ. Dr. Dokics, consilierŭ de statŭ, a fostŭ la dênsulŭ în Parisŭ și la înduplecatŭ la acésta. Nu este încă cunoscutŭ, că pe ce prețŭ a făcutŭ elŭ acésta. Se presupune, că la acésta l'ar fi induplecatŭ faima, că Garașanin, are de gândŭ sĕ propună în Scupcină, esilarea lui Milanŭ.

DIVERSE.

Flota lui Columbŭ consta, după unŭ studiu alŭ unei reviste spaniole de marină, din trei așa numite „caravelle“, carĭ se numeau, „Santa Maria“, „Ninn“ și „Pinta“. Nu se sciă însĕ nimicŭ despre construcția acestorŭ caravelle. Aceste trei corăbii erau cam micĭ. Corabia admiralului „Santa Maria“ avea o lungime de 19 metri, o lățime de 6.7 metri și o adêncime de 4.5 metri. Cuprinsulŭ ei era de 120—130 de tone, și echipagiulŭ ei, se ḑice că a fostŭ de 70—90 de ómenĭ. Aceste corăbii aveau douĕ ventrele, prin urmare erau fórte neperfectă.

Cremațiunea și Jidanii. In Londra murì ḑilele acestea o jidancă din societatea alésă, care prin mai multe fapte de binefacere îșĭ câștigă unŭ nume frumosŭ. Ea lăsă cu limbă de mórte, ca trupulŭ ei sĕ fiă arsŭ. Bărbatulŭ ei, dr. Davis, voì sĕ satisfacă acestei ultime dodințe a soției sale și atfelŭ elŭ cerù dela căpetenia sinagogică a Jidanilorŭ concesiunea, ca cenușa cadavrului arsŭ sĕ o îmormênteze în cimiteriulŭ jidovescŭ. La acéstă cerere, mai marele rabinilorŭ dr. Adler rĕspunse, că *„atâtŭ legile israelite, câtŭ și tradițiunile, pretindŭ ca cadavrulŭ sĕ se îmormênteze, ér cremațiunea o consideră ca nedemnă și infamă“*. După aceea ḑice dr. Adler, că de multe-orĭ îmormêntarea în cimiterulŭ jidovescŭ este singura legătură, ce-lŭ légă pe Jidanŭ de frații sĕi coreligionarĭ. In fine o conferență de rabinĭ a concesŭ depunerea cenușei cadavrelorŭ arse în cimiterŭ, dér a declaratŭ totodată, că concesiunea acésta nu se póte considera ca o aprobare a cremațiunei.

Popolațiunea Poloniei rusescĭ, după conscrierea poporațiunei din anulŭ trecutŭ, s'a constatatŭ a fi de 8,255.562 de locuitorĭ între carĭ nu suntŭ socotițĭ vre-o 684,041 de locuitorĭ aflătorĭ în străinătate. Pe unŭ chilometru pătratŭ sĕ vinŭ 65 de suflete, va sĕ ḑică poporațiunea e multŭ mai désă, decâtŭ pe teritoriulŭ Ungariei, ba e aprópe atâtŭ de désă, ca și în Francia, ceea ce dovedesce, că pe lângă tóte asupririle ce se ḑice, că le-arŭ suferi Polonii din partea Rușilorŭ, poporațiunea se sporesce. Celŭ mai impopulatŭ este guvernamêntulŭ Varșoviei, care numĕră 1,429.497 de locuitorĭ; celŭ mai puținŭ impopulatŭ este guvernamêntulŭ Suvalki cu 598,923 de locuitorĭ. In întrégă Polonia ruséscă se află 114 orașe și 1286 comune, carĭ tóte suntŭ marĭ. Bătĕtorŭ la ochĭ este numĕrulŭ celŭ mare alŭ Jidanilorŭ. Se află adecă 1.134,278 va sĕ ḑică 14% din poporațiune suntŭ Jidanĭ. In Varșovia douĕ din cincĭ părțĭ ale poporațiunei suntŭ Jidanĭ. Sporirea Jidanilorŭ o semnifică mai bine următórele cifre: In 1816 se aflau 2,519.831 de creștinĭ și 212,934 Jidanĭ, va sĕ ḑică creștinii steteau față cu Jidanii în proporția 91.7 : 8.3; în 1846 proporția era de 88: 12; în 1886 era 83 : 17. In apropiarea granițelorŭ Galiției se află multe orașe locuite aprópe esclusivŭ numai de Jidanĭ. Convertirea la religiunea greco-orientală, pa lângă tóte presiunile atribuite Rușilorŭ, face puține progrese. Abia 4.8 % suntŭ greco-orientalĭ și încă și aceștia numai în cercurile Hrubiesson, Vlordava, unde de seculĭ s'au aflatŭ greco-orientalĭ.

NECROLOGŬ. **Romulus Miculescu**, candidatŭ de advocatŭ, a rĕposatŭ în Budapesta la 4 (16) Noemnvre în etate de 43 de anĭ. 'Lŭ deplânge întristata sa mamă Sofia Miculescu n. Sando, preotésă vĕduvă.

Fiă-i țĕrêna ușóră!

Cursulŭ la bursa din Viena

din 18 Noemvre a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	101.10
Renta de hârtiă 5%	100 05
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	115.30
dto argintŭ	97.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	108.76
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisunei]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	—.—
Bonurĭ rurale ungare	89.65
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	137.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	128.25
Renta de hârtiă austriacă	89.45
Renta de argintŭ austriacă	89.—
Renta de aurŭ austriacă	107.50
Losurĭ din 1860	125.—
Acțiunile băncei austro-ungare	997.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar.	304.50
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	265.—
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.62
Napoleon-d'orĭ	9.40
Mărcĭ 100 împ. germane	58.15
Londra 10 Livres sterlinge	118.40

Cursulu pieței Brașovŭ

din 19 Noemvre st. n. 1891.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.35	Vênd.	9.39
Argintŭ românescŭ	„	9.24	„	9.29
Napoleon-d'orĭ	„	9.55	„	9.39
Lire turcescĭ	„	10.48	„	10.53
Imperialĭ	„	9.48	„	9.53
Galbinĭ	„	5.45	„	5.50
Scris. fonc. „Albina“ 6%		—.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	—.—	„	—.—
Ruble rusescĭ	„	106.—	„	107.—
Mărcĭ germane	„	57.80	„	58.10
Discontulŭ 6—8% pe anŭ.				

Proprietarŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

---

astfelŭ de femeiă, ce o descrisese elŭ, se află lângă dênsulŭ. Ba, fără ca se vré, ea îșĭ trădase propria ei mĕhnire. Căci putea óre corĕspunde brutalulŭ ei soțŭ acelorŭ pretensiunĭ delicate? Elŭ, care vedea în soția sa pe prima sa servitóre, care desprețuia, ca lucru nepracticŭ, orĭ ce spiritŭ, celŭ face pe unŭ omŭ interesantŭ și doritŭ, putea elŭ sĕ satifacă acestorŭ cerințe prin gustarea unei conversațiunĭ cultivate? Nu era óre de temutŭ, că elŭ chiar 'i detrăgea aceste, ca pe nisce lucrurĭ superficiale?

Mai înainte de a se reculege Fröben sĕ dea teoriei sale o aplicare generală și sĕ abată întréga conversațiune dela acestŭ obiectŭ, ḑise Iosefa: „Noi femeile gustămŭ la țéră, ce e dreptŭ, mai rare bucurii; dealtmintrelea nu suntemŭ tocmai așa de isolate, cum póte i-s'ar părea unui străinŭ; ne cercetămŭ mai adesé-orĭ unulŭ pe altulŭ, veḑĭ numai, câte visite suntŭ acolo lângă oglindă.“

Fröben se uità într'acolo și-i venì în vedere acea cartă.

— „Ah, da“, ḑise elŭ luându-o în mână, „mai înainte comisesemŭ unŭ furtŭ micŭ.“ Apoi arĕtându-i-o, ḑise: Poțĭ crede, că eu pănă erĭ nicĭ nu sciamŭ, că amiculŭ meu e căsĕtoritŭ? Și numele d-tale l'am aflatŭ numai erĭ, din carta acésta. D-ta te numescĭ Tanennsee?“

— „Da“, rĕspunse ea suriḑêndŭ „și acestŭ nume, care nu e renumitŭ, l'am schimbatŭ cu frumosulŭ nume de Faldner.“

— „Fără renume? Décă tatălŭ D-tale a fostŭ colonelulŭ de Tannensee, atuncĭ numele acesta n'a fostŭ de locŭ fără renume.“

Ea roșì. „Ah, bunulŭ meu tată!“ esclamà ea. „Da, mi-se povestea, că a fostŭ unŭ bravŭ oficerŭ alŭ împĕratului și că — l'au îngropatŭ ca generalŭ. Nu l'am cunoscutŭ; numai odată l'am vĕḑutŭ, când s'a întorsŭ dintr'o campaniă; de atuncĭ nicĭ-odată.“

— „Și nu era elŭ Elvețianŭ?“, întrebà Fröben mai departe.

Ea-'lŭ privì cu uimire. „Décă nu mĕ înșelŭ, îmĭ spunea mamă-mea, că rudele lui trăescŭ în Elveția.“

— „Și mama d-tale nu se numea Laura și se trăgea dintr'unŭ némŭ spaniolŭ?“

Ea se făcù palidă și tremurà la cuvintele aceste. „Da, se numea Laura“, rĕspunse ea — „Dér Dumneḑeule, ce scĭĭ despre noi, și de unde — Dintr'unŭ némŭ spaniolŭ?“ continuà ea reculegêndu-se. „Nu! te înșelĭ, mama mea vorbia nemțesce și a fostŭ o germană.“

— „Cum mama d-tale a muritŭ?

— „De trei anĭ rĕspunse ea cu duioșiă.“

— „O, nu mĕ mustra, décă te întrebŭ mai departe: n'avea pĕrŭ negru și, ca d-ta, ochĭ castaniĭ? Nu sĕmĕna multŭ cu d-ta?

— „Ai cunoscutŭ pe mama mea?“ strigà ea înspăimântată și tremurândŭ.

— „Nu“, rĕspunse Fröben, „dér ascultă o întêmplare ciudată: tóte m'ar înșela, de n'așĭ fi cunoscutŭ pe o rudă bună a d-tale.“

Și apoi îi povestì despre Don Pedro. Elŭ îi descrise, cum s'au întêlnitŭ ei înaintea tabloului, aduse copia din odaia sa și i-o arătà; elŭ îi spuse, cum s'au cunoscutŭ mai de aprópe și cum Don Pedro îi povesti istoria sa. Dér acésta din urmă elŭ o repețì cu cea mai mare crutare; ba chiar și data acelorŭ întêmplărĭ și fuga Laurei o puse cu unŭ anŭ mai înainte dintr'unŭ sentimentŭ de delicateță și în fine încheià cu aceea, că elŭ, décă Iosefa n'ar fi ḑisŭ, că mama ei a fostŭ o germană, ar fi creḑutŭ hotărîtŭ, că mama Laura și acea donnă Laura Tortosi a Spaniolului, căpitanulŭ elvețianŭ Tannensee și tatălŭ ei, colonelulŭ, suntŭ aceleașĭ persóne.

Iosefa devenise gânditóre; îșĭ lăsà meditândŭ fruntea pe mânĭ; când terminà, i-se părù că ea nu mai e în stare sĕ i rĕspundă îndată.

— „O, nu te supĕra pe mine“, ḑise Fröben, „décă m'am lăsatŭ sĕ fiu răpitŭ, ca sĕ dau acéstă aplicare minunatului jocŭ alŭ sorții.“

„„O, de ce așĭ puté sĕ mĕ supĕrŭ?“ ḑise ea emoționată și lacrĕmile o podidirà. „E sórtea mea cea grea. Cum așĭ și puté aminti, că am fostŭ vre-odată *de totŭ* fericită?“

„„Dumneḑeule, ce am făcutŭ!“ strigà Fröben, când vĕḑù că ei îi curgŭ șiróie de lacrĕmĭ. „Tóte suntŭ numai presupunerĭ din partea mea. Mama d-tale, póte că a fostŭ o germană, d-ta și rudele d-tale, vețĭ fi sciindŭ dóră mai bine.“

(Va urma).

Sosirea și plecarea trenurilorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

I. Dela Brașovŭ la Pesta

Trenulŭ mixtŭ: 4 óre 20 minute diminéța.
Trenulŭ acceleratŭ (peste Clușiu): 2 óre 48 minute după amédĭ.
Trenulŭ de persóne: 7 óre 23 minute séra.
Trenulŭ acceleratŭ (peste Aradŭ): 10 óre 24 minute séra.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ: 5 óre 15 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ: 11 óre înainte de amédĭ.
Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 19 minute după amédĭ.

3. Dela Brașovŭ la Zĕrnescĭ:

Trenulŭ mixtŭ: 5 óre 45 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ: 2 óre 58 minute după amédĭ.

Dela Brașovŭ la Sân-Georgiu.

Trenulŭ mixtŭ: 8 óre 30 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ: 2 óre 10 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

I. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ (peste Aradŭ): 5 óre 8 minute diminéța.
Trenulŭ de persóne: 8 óre diminéța.
Trenulŭ acceleratŭ (peste Clușiu): 2 óre 9 minute după amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ: 10 óre 5 minute séra.

2. Dela Bucurecĭ la Brașovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 18 minute după amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ: 6 óre 58 minute séra.
Trenulŭ acceleratŭ: 10 óre 17 minute séra.

3. Dela Zĕrnescĭ la Brașovŭ.

Trenulŭ mixtŭ: 9 óre 24 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ: 6 óre 44 minute séra.

Dela 4 Sân-Georgiu la Brașovŭ.

Trenulŭ mixtŭ: 8 óre 30 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ: 3 óre 10 minute după amédĭ.

Brassó vármegye főispánjától.

Sz. 566/1891.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatom alatt álló Brassóvármegyében nyugdijazás következtében megürült útmesteri állásra, mely évi 400 forint fizetés 100 fort lakbér 281 frt 47 kr. útazási átalány és 8 fort iroda átalány élvezetével van egybekötve, az 1890 évi I t. cz. 17 §-a alapján ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állásra folyamodók felhivatnak, szabályszerüen felszerelt kérelmüket hozzám folyó évi deczember hó 15-éig benyujtani.

Kelt Brassóban, 1891 évi november hó 14-én.

Maurer Mihály s. k.
főispán.

710,3—3.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.